

Produktiv sensur i den dansk-norske tidsskriftfloraen?

//

//]]]]> //]]>

Den trykte offentligheten som vokste frem på 1700-tallet, var slående mangfoldig. En mengde genrer ble utforsket og utviklet, i et teatralt spill der tvetydigheten, kritikken og skjemtet fikk stor plass. Denne utfoldelsen av ulike genrer skjedde imidlertid under en tid der kongemaktens satte sterke begrensninger på det trykte ords frihet ved hjelp av sensur, porto- og privilegiepolitikk.

Mangfoldigheten var der like fullt, og man kan mistenke dens teatrale og lekne form å ha oppstått *på grunn av snarere enn på tvers av* begrensningene. Det er det vi ønsker å finne ut av i det tverrfaglige forskningsprosjektet «Mangfoldige offentligheter. Tidsskrifter, ytringsfrihet og produktiv sensur i Danmark-Norge 1720-1814».

Mye av 1700-tallets tekstlige mangfoldighet er skjult av ettertidens kritiske blikk. Skillingsviser og leilighetsdiktning har ikke holdt mål for litteraturviterens blikk, den lydige redaktøren har ikke møtt ettertidens krav til journalisten som ytringsfrihetens fanebærer, og det internasjonale perspektivet

har ikke fengst i historikernes jakt på nasjonalstatens historiske forpostfektninger.

Denne offentligheten har derfor en særegen historisitet. Den var internasjonal på en måte som hørte 1700-tallet til, både i utspring og uttrykk. Til tross for begrensningene, vokste det fram en rik tidsskriftkultur. Mellom 1720 og 1814 ble det utgitt nærmere 200 ulike tidsskrifter. De hadde et bredt tilfang av stemmer, og gjorde bruk av et utall av genre. Vi vil utforske dette genremangfoldets historiske, politiske og litterære karakter. Dette tror vi vil gi et nytt blikk på det brokete opphavet til den senere historien om Norge, en historie som er blitt skrevet med langt større vekt på homogenitet. Ved å undersøke de estetiske og politiske praksisene i tidens trykte offentlighet vil man også se samfunnsmessige karakterdrag. Paradokset enevælde–pluralitet vil være utgangspunkt for tilnærmingen til denne 1700-tallets offentlighetshistorie.

Forskningsprosjektet «Mangfoldige offentligheter. Tidsskrifter, ytringsfrihet og produktiv sensur i Danmark-Norge 1720-1814» er tverrfaglig – med bidrag fra litteraturvitenskap, historie, idéhistorie og rettshistorie – og har oppstart våren 2010. Historiker Mona Ringvej er prosjektleder.